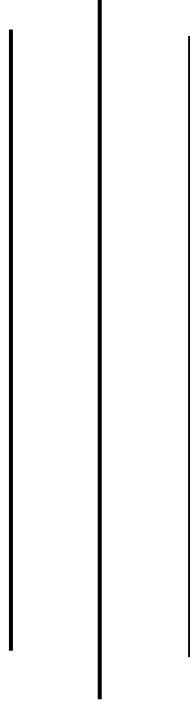

अध्यक्ष श्री भक्तवहादुर लामाज्युबाट प्रस्तुत आ.व. २०७९/८० को
नीति तथा कार्यक्रम

स्थानीय सरकार

गंगाजमुना गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

फुलखर्क, धादिङ

बागमती प्रदेश, नेपाल

**गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री भक्त वहादुर लामाज्यूले आ.व. ०७९/०८० को
गरिमामयदोस्रो गाउँ सभाको पहिलो अधिवेशन समक्षप्रस्तुत गर्नु भएको नीति तथा कार्यक्रम**

आजको यस गरिमामय दोस्रोगाउँ सभाको पहिलो अधिवेशनका प्रमुख अतिथिजि.स.स. धादिङ प्रमुखश्री नवराज अधिकारी क्षेत्रीज्यू

उपाध्यक्षज्यू,

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू,

गाउँसभाकासम्पूर्ण सदस्यज्यूहरू,

गाउँपालिकाका कर्मचारी साथीहरू लागयत सम्पूर्ण उपस्थित महानुभावहरू,

- नेपालको संविधानको कार्यान्वयन पश्चात् स्थानीय सरकारको रूपमा गठन भई गाउँपालिकावासीको विकास, सुशासन र समृद्धितर्फ अगाडि बढिरहेको सुखद सन्दर्भमा यस गाउँपालिकाको दोस्रो कार्यकालकोपहिलो वर्षको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट सम्मानित गाउँ सभामा उपस्थित भई प्रस्तुत गर्न पाउँदा हर्षविभोर तथा गौरवान्वित महसुस गरेको छु ।
- स्थानीय सरकार, नेपाली जनताको त्याग, वलिदान र लामो संघर्षको उपलब्धी हो। वलिदानपूर्ण संघर्षबाट प्राप्त र ऐतिहासिक संविधान सभाबाट जारी भएको नेपालको संविधानअनुसार स्थापित स्थानीय तहका अधिकारहरूलाई अभ्यास गर्ने अभियान अघि बढिरहेको अवस्थामा म लोकतन्त्र प्राप्तिको लामो संघर्ष एवम् आन्दोलनका क्रममा आफ्नो अमूल्य जीवन वलिदान दिनुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात अमर शहिदहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । साथै विभिन्न आन्दोलनका क्रममा भएका घाइते, वेपत्ता नागरिकहरूप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु ।
- गंगाजमुना गाउँपालिका लोकतन्त्रका आधारभूत मूल्य मान्यता, प्रजातन्त्र, वाक्स्वतन्त्रता, मानव अधिकार, कानूनी राज्य, न्याय समानता, बहुलवादी खुला समाज, मानव अधिकार, सामाजिक न्याय, सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तलाई आत्मसाथ गर्दै विधिको शासनप्रति पूर्ण प्रतिवद्ध छ । लोकतन्त्रलाई सामाजिक जिवन पद्धतिका रूपमा स्थापित गर्ने विषयमा गाउँपालिका हरपल प्रयत्नशील छ । शासकीय संरचना र व्यवस्थामा आएको परिवर्तनको अनुभूति सबै गाउँपालिकावासीहरूले गर्न सकून भन्नेमा हामीहरू अत्यन्त सचेत छौ ।
- गाउँपालिकाको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, मौलिक तथा सांस्कृतिक विविधतालाई आत्मसाथ गर्दै समानुपातिक र न्याय सम्मत र अग्रगामी विकासको बाटोमा अघि बढन यस गाउँपालिका दृढ छ । हामीहरू योजनावद्ध र प्राथमिकताका आधारमा विकास, निर्माणका कामहरू हुनुपर्दछ भन्नेमा प्रतिवद्ध छौ । **‘मालिक होइन, सेवक हौं’** भन्ने मान्यतामा आधारित जन उत्तरदायी, पारदर्शी, मेहनती र सहयोगी संयन्त्रबाट नै समृद्धि हासिल गर्न सकिन्छ भन्ने मान्यतालाई हामीले आफ्नो मार्गदर्शनका रूपमा ग्रहण गरेका छौ ।
- विगतका वर्षहरूमा विश्वभर नै महामारीको रूपमा रहेको कोभिड-१९ को संक्रमण तथा प्राकृतिक प्रकोपबाट ज्यान गुमाउनुभएका प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै परिवारजनमा हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछु । यस्तो जोखिमपूर्ण परिस्थितिमा अग्रपङ्क्तिमा रहेर सेवा गर्ने चिकित्सक,नर्स, स्वास्थ्यकर्मी, स्थानीय प्रहरी प्रशासन, व्यवस्थापकीय पक्षमा अहोरात्र खटिनु भएका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको म उच्च प्रशंसा गर्दै धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । साथै आगामी दिनमा पर्नसक्ने महामारी तथा विपद् रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि गाउँपालिकावासी आमामुवा, दाजुभाई, दिदीबहिनी, चिकित्सक, नर्स, स्वास्थ्यकर्मी, स्थानीय प्रहरी प्रशासन लगायत सम्पूर्णबाट साथ सहयोग गर्नुहुनेछ भन्ने पूर्ण विश्वास लिएका छौ ।

दीर्घकालिन सोच : “सुरक्षित, सुन्दर र समृद्ध गंगाजमुना: कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार विकास हाम्रो चाहाना”

लक्ष्य: यस गाउँपालिकाभित्र रहेको प्राकृतिक स्रोत साधनको समुचित र अधिकतम उपयोग गरी कृषि पेशा व्यवसायहरूको आधुनिकीकरण पर्यटन गन्तव्यको प्रचार प्रसार तथा प्रवर्द्धन, घरेलु उद्योग व्यवसायलाई सवलीकरण तथा सामाजिक न्याय र समावेशी विकासको आधारमा जोड दिई रोजगारी सिर्जना गर्दै गरिवी निवारणमा टेवा पुऱ्याई हरेक नागरिकलाई आत्मनिर्भर बनाईनेछ ।

उद्देश्य : समृद्ध गंगाजमुना को चाहनालाई साकार पार्न आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार विकास, वातावरणीय तथा विपद व्यवस्थापन, संस्थागत विकास, सेवाप्रवाह र सुशासनको क्षेत्रमा सवल सक्षम समृद्ध गंगाजमुना गाउँपालिका निर्माण गरिने उद्देश्य लिईएको छ ।

- **बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अबलम्बन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरू**देहाय बमोजिम रहेका छन् जुन यहाँहरू समक्ष प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।
 - (क) नेपालको संविधान, २०७२,
 - (ख) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४,
 - (ग) राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४,
 - (घ) अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४,
 - (ङ) प्रदेश सरकारबाट जारी नीति, कानून, मापदण्डहरू,
 - (च) संघ र प्रदेश सरकारको नीति, लक्ष्य, उद्देश्य, समय सीमा र प्रकृतिसँग अनुकूल हुने आयोजना तथा कार्यक्रमहरू
 - (छ) आवधिक विकास योजना, मध्यकालिन खर्च संरचना र संकलित तथ्यांकअनुसार प्राथमिकताका विषयहरू,
 - (ज) दीगो विकासका लक्ष्यहरू
 - (झ) पन्ध्रौँ योजनाका लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीतिहरू
 - (ञ) जनप्रतिनिधि तथा नागरिक एवम् सरोकारवाला निकायबाट प्राप्त पृष्ठपोषण
 - (ट) नेपाल सरकारले अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा गरेका प्रतिवद्धताहरूआदि।

प्राथमिकताका क्षेत्रहरू:

- कृषिमा आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरणमा जोड
- पूर्वाधार विकास
- शिक्षा क्षेत्रमा गुणात्मक सुधार
- वातावरण र दीगो विकास
- सर्वसुलव र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह
- आन्तरिक रोजगार प्रवर्द्धनमा जोड
- खानेपानी र सरसफाई व्यवस्थापन
- लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण

- सूचना प्रविधिमा आधारित सेवा प्रवाह
- उद्यमशीलता र सहकारिताको विकास
- सदाचार र सुशासन
- विपद व्यवस्थापन उद्धार, राहत र पुनःस्थापना

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु

अब म आ.व. २०७९/८० को नीति कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु ।

आर्थिक विकास :

१. भौगोलिक बनावट र हावापानीको आधारमा टिम्मुर, कफि, अलैची, ओखरको विरुवा तथा गाउँपालिकाको उच्च तथा पारिलो भागमा रहेका वडाहरुमा अमिलो जातका सुन्तला, कागती तथा कित्री खेतीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । तल्लो भागमा आँप र लिची उत्पादनमा जोड दिइनेछ ।
२. गाउँपालिकावासीहरुलाई मौषमी तथा बेमौसमी तरकारी विऊ वितरण गरी **“एकघर एक, करेसावारी”** कार्यक्रमलाई प्रवर्द्धन गरी स्वआत्मानिर्भर बनाइनेछ ।
३. गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका विभिन्न वडाहरुका जमिनमा गर्न सकिने खेतीको सम्भाव्यता अध्ययन तथा माटो परिक्षण गरी कृषि पकेट क्षेत्रको रूपमा विकास गरिदै लगिनेछ ।
४. खोर सुधार कार्यक्रम, माछा पोखरी निर्माणजस्ता कार्यक्रमहरु अनुदानमा सञ्चालन गरी कृषि व्यवसायलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । साथै पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्नुका साथै पशु व्यवसायीहरुलाई बाखापालन तालिम प्रदान गरी पशु पालन व्यवसायमा पशु विमामा जोड, निश्चित औषधी निःशुल्क वितरण, आधुनिकीकरण र विविधिकरणजस्ता पद्धतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
५. गाउँपालिकाका विपन्न र बेरोजगार युवाहरुलाई लक्षित गरी लघुउद्यम कार्यक्रममार्फत उद्यमशीलताको विकास गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका नमूना कृषकहरुलाई उत्पादनमा अनुदान दिइने कार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । साथै प्रविधिक शिक्षालयको साभेदारी बाभो जग्गालाई व्यवस्थापन गरिनेछ ।
६. निर्वाहमुखी खेती प्रणालीलाई व्यवसायमुखी खेती प्रणालीमा रुपान्तरण गरिनेछ । कृषकहरुलाई वितरण गरिने कृषि सामग्री तथा पशु बीमामा आवश्यक अनुदानको व्यवस्था गरी साना सिँचाई कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । स्थानीय मौलिक ज्ञान र प्रविधिको संरक्षण र सम्वर्द्धन गरी कृषकलाई अर्गानिक खेतीतर्फ आकर्षित गरिनेछ । साथै खेती प्रणालीमा सामयिक सुधार गर्न प्रोत्साहित तथा **एक वडा एक उत्पादन**मा जोड दिइनेछ ।
७. आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनमा टेवा पुर्याउन होमस्टे सेवा सञ्चालन, नमूना वस्ती विकास आगामी आर्थिक वर्षदेखि थालनी गरिनेछ । साथै होमस्टे सेवा सञ्चालनका लागि स्थानीयवासीहरुलाई तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
८. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक महत्वका सम्पदा तथा धरोहर संरक्षणमा विशेष ध्यान दिइनेछ । परम्परादेखि प्रचलनमा रहेका बाजा, भेषभूषा, परम्परा र संस्कृतिको संरक्षण र प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ । साथै गाउँपालिका क्षेत्रभित्र शहिद पार्क स्थापना गरी शहिद परिवारलाई सम्मान गरिनेछ ।
९. गाउँपालिकाभित्र सञ्चालित सहकारी संस्थालाई नियमन, प्रवर्द्धन र व्यवस्थापन गर्ने तर्जुमा गरी व्यवस्थित रूपमा अभिलेखीकरण गरिनेछ ।
१०. स्थानीय हस्तकला सामग्रीहरुको (चित्रफुङ्गा)उत्पादनलाई **Make in Gangajamuna Made in Gangajamuna** धारणा अवलम्बन गर्दै पानी घट्ट संरक्षण र आरन सुधारजस्ता परम्परागत पेशा व्यवसायहरुलाई प्रोत्साहन गर्न गाउँपालिकास्तरमा मेला सञ्चालन गरीबजारीकरणको व्यवस्थामा विशेष जोड दिइनेछ ।

११. वैदेशिक रोजगारीबाट रोजगारी गुमाई फर्किएका जनशक्तिलाई आफ्नो सीपको प्रयोग गरी स्वरोजगार हुन प्रोत्साहित गरिनेछ ।
१२. गाउँपालिकाभित्रका युवाहरूलाई सीपमूलक तालिम एवम् उद्यमशीलतामार्फत दक्ष र आत्मनिर्भर बनाउन गाउँपालिकाका सात वटै वडाहरूमा आगामी आर्थिक वर्षमा समेत उपाध्यक्षउद्यमशीलता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने ।
१३. नेपाल सरकारको नीति अनुरूप गाउँपालिकामा व्यवसाय सञ्चालन गर्ने व्यवसायीहरूलाई सहूलियत कर्जामा प्रोत्साहित गर्नका लागि स्थानीय सेवा प्रदायक बैंकसँगको सहकार्यमा कार्यक्रम अगाडि बढाउन बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
१४. यस गाउँपालिकाअन्तर्गत उत्तरी भेकमा पाइने अमूल्य जडिबुटी, रुवी दुङ्गा, लोपोन्मुख जनावरहरू लगायत पर्यावरणको संरक्षणलाई विशेष प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
१५. गंगाजमुना गाउँपालिकाका सबै वडाहरूमा एक-एक वटा नर्सरी स्थापनाको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१६. सहकारीमार्फत सबै वडाहरूमा सुपथ मूल्यपसल सञ्चालन गरिनेछ ।
१७. गंगाजमुना गा.पा., आरुघाट गा.पा., खनियावास गा.पा. र रुवीभ्याली गा.पा.सँग वृहत समन्वयमा गणेश हिमाल कन्जरभेसन वा नेशनल पार्कको सम्भाव्यता अध्ययन गरी पर्यटन मन्त्रालय समक्ष प्रस्ताव राखिनेछ ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू

पूर्वाधार विकास :

१८. गंगाजमुना गाउँपालिकाबासीलाई सबै मौसममा अर्थात बाह्रै महिना सुलभ र सुरक्षित यातायात सेवा सञ्चालनका लागि सडक पूर्वाधारको विकास गरिनेछ ।
१९. गाउँपालिकाले बस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माणसम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ स्वीकृत गरी कार्यान्वयन भईरहेको व्यहोरा अवगत नै छ । गाउँपालिका क्षेत्रभित्र निर्माण गरिने आर.सि.सि. भवनहरूको नक्सा पास अनिवार्य गरिनेछ र साविकमा निर्माण भएका संरचनाहरूको अभिलेखीकरण गरिनेछ ।
२०. विगतका आर्थिक वर्षहरूमा निर्माण गरेका तथा नयाँ टूट्याक खोलिएका सडकहरूमा गाउँपालिकाबाट स्वीकृत सडकको क्षेत्राधिकार (**Right of way**) बमोजिम प्रत्येक वडा कार्यालयदेखि गाउँपालिकासम्म जोड्ने सडक सञ्जालको स्तरोन्नति गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२१. गाउँपालिकाभित्र रहेका सडकको मर्मत सम्भार, नदीनाला तथा खोल्चीहरूमा कजवे निर्माण तथा ह्युमपाइप जडान गरी “सातवटै वडामा बाह्रै महिना सार्वजनिक” यातायात सञ्चालनको व्यवस्था मिलाइनेछ । साथै गाउँपालिकामा उपलब्ध स्रोत र साधनको उच्चतम उपयोग गर्दै विकासका साभेदारहरूसँग साभेदारी गरी पूर्वाधार निर्माणको कार्य सञ्चालन गरिनेछ ।
२२. गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाहलाई सेवाग्राहीमैत्री बनाउनका लागि गाउँपालिकाको निर्माणाधीन प्रशासकीय भवनलाई पूर्णता दिन आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ । स्थानीय पर्यटनको प्रवर्द्धनमार्फत गाउँपालिकाको आर्थिक समृद्धिमा टेवा पुर्‍याउन गंगाजमुनामाई क्षेत्रमा बृहत्तर पूर्वाधार विकास गरी पर्यटन क्षेत्र विकास गर्नका लागि सर्तअनुसार आवश्यक बजेट विनियोजन गरी आगामी एक वर्षभित्र निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ ।
२३. “स्वच्छ र सुलभ खानेपानीको उपलब्धता; आजको आवश्यकता” अभियानअन्तर्गत गाउँपालिकाबासीलाई दीगो, स्वच्छ र सफा खानेपानीको सुविधा उपलब्ध गराउन प्रत्येक वडाका टोल तथा बस्तीलाई आवश्यक पर्ने खानेपानीको आवश्यकता पूरा गर्न तसर्थ सम्बन्धित वडाको

- आवश्यकता र औचित्यको आधारमा त्यस्ता टोल, बस्तीमा “**एक घर, एक धारा**”को अवधारणा अनुरूप स्वच्छ, र सफा खानेपानीको व्यवस्थाका लागि संघसंस्थाहरूको साभेदारीमा कार्य गर्न बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
२४. गाउँपालिकाले ग्रामीण यातायात गुरुयोजना (Rural Municipal Transportation Master Plan) तयार गरी गाउँपालिका क्षेत्रभित्र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४५ बमोजिम सडकको दायँबायाँको अधिकार क्षेत्र (Right of way) तोकी सडकको अधिकार क्षेत्रभित्र निर्माण गरिएका संरचनाहरू हटाउने व्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
२५. गाउँपालिका तथा वडाबाट निर्माण तथा स्तरोन्नति गरिने सडकहरूको दीगोपनाका लागि निर्माणसँग सँगै Bio-Engineering पद्धतिको अनुशरण गरिनेछ ।
२६. गाउँपालिकाका वडादेखि गाउँपालिकाको केन्द्र जोड्ने रणनीतिक सडक सञ्जालको दीगो विकास र विस्तार गरी नागरिकको दैनिकीमा सहजीकरण गरी आर्थिक जीवनस्तरमा सुधार ल्याइनेछ ।
२७. गाउँपालिकाको रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढीकरण गरी संघीय सरकारबाट विशेष महत्व दिई सञ्चालनमा आएको प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम (Prime Minister Employment Program) अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू प्रभावकारी ढंगले कार्यान्वयन गर्न रोजगार सेवा केन्द्रमा बेरोजगार सूचीमा दर्ता भएका बेरोजगारहरूलाई लक्षित गरी रोजगारीउपलब्ध गराइनेछ ।
२८. यस गंगाजमुना गाउँपालिकाभित्रको विद्युत सेवाको क्षमतालाई नियमित र प्रभावकारी बनाउन नेपाल विद्युत प्राधिकरणसँग समन्वय गरिनेछ ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू

सामाजिक विकास :

२९. अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायको संरक्षण, सशक्तीकरण र विकासका लागि विशेष कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ । लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणमा टेवा पुग्ने किसिमका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दा लक्षित वर्गलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ । ४० वर्ष पुगेका एकल महिला संरक्षण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३०. **महिला, अपाङ्ग तथा लैंगिक अल्पसंख्यक उद्यमी**को स्वामित्वमा सञ्चालित विभिन्न व्यवसाय तथा उद्योगहरूमा गाउँपालिकामा दर्ता हुन आएमा विगतका वर्ष जस्तै दर्ता गर्दा लाग्ने शुल्कमा २५ प्रतिशत कर छुटको व्यवस्थालाई निरन्तरतादिइनेछ। साथै विगतमा साना तथा घरेलु उद्योगमा दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका तर गाउँपालिकामा दर्ता नभएका व्यवसायीहरूलाई करको दायरामा ल्याउन विशेष व्यवस्था गरिनेछ ।
३१. भौगोलिक रूपमा विकट भएता पनि नेपाल सरकारको नीति अनुरूप **सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंकमार्फत वितरण** गर्ने नीति अनुरूपसवै वडाहरू बैकिङ्ग प्रणालीमार्फत वितरण कार्य भईरहेकोमा यसलाई थप व्यवस्थित बनाउन सम्बन्धित बैंकहरूसँग आवश्यक समन्वय गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण प्रणालीलाई वडातहसम्म सरल र सहज गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
३२. ज्येष्ठ नागरिकहरूको स्वास्थ्य चेकजाँचका लागि सात वटै वडामा “**ज्येष्ठ नागरिक स्वास्थ्य शिविर**”सञ्चालन गरिनेछ । त्यसै गरी गाउँपालिकाका ८४ वर्ष उमेरभन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई सम्मान गरी निजहरूको मनोबल उच्चपारिनेछ ।
३३. विद्यालय जाने उमेर समूहका सबै बालबालिकाहरूलाई विद्यालय भर्ना अभियान कार्यक्रममा सघाउ पुऱ्याउन सामुदायिक विद्यालयहरूलाई परिचालन गरिनेछ । विश्व भू-मण्डलीकरण र आजको आधुनिक समाजको आवश्यकतालाई मध्यनजर राख्दै क्रमशः सामुदायिक विद्यालयहरूको तल्ला कक्षाहरूमा अंग्रेजी माध्यमबाट पठन पाठन गर्नलाई प्रोत्साहित गरिनेछ । साथै गणित र विज्ञान विषय शिक्षणमा विशेष जोड दिइनेछ ।

३४. सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरूका लागि नियमित तालीम प्रदान गर्नुका साथै शैक्षिक सामग्रीको उत्पादन र वितरणमा जोड दिइनेछ। **“बालबालिकालाई विद्यालय ल्याऔं, टिकाऔं, सिकाऔं र विकाऔं”** कार्यक्रमलाई सफलभूत पार्न अनाथ र टुहुराको शैक्षिक अभिभावकत्व गाउँपालिकाले लिनेछ।
३५. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेको सामुदायिक विद्यालयहरूका विद्यार्थी, शिक्षक अनुपात तथा भौगोलिक अवस्थालाई समेत अवगत गरी आवश्यक र औचित्यको आधारमा विद्यालयहरूको **Right Sizing** तथा **Merge** गरिनेछ। **Right Sizing** तथा **Merge** गरे पश्चात त्यस्ता विद्यालयहरूको भौतिक सम्पत्ति तथा जनशक्तिको आवश्यक रहेका विद्यालयमा उचित तवरले व्यवस्थापन गरिनेछ। साथै शिक्षक व्यवस्थापन अनुदान र बाल शिक्षक तथा विद्यालय सहयोगी कर्मचारीहरूको पारिश्रमिकमा समय सापेक्ष सुधार गरिनेछ।
३६. विगत आर्थिक वर्षबाट **अध्यक्ष छात्रवृत्ति कार्यक्रम, २०७७** अन्तर्गत गरिब, जेहेन्दार, दलित तथा अल्पसंख्यक समुदायका प्राविधिक धारका कक्षा १२ मा अध्ययनरत उत्कृष्ट विद्यार्थीहरूलाई वीस-वीस हजार एवम् गाउँपालिकाको कुनै पनि सामुदायिक विद्यालयबाट कक्षा १० सम्मको अध्ययन पूरा गरी हाल एम.वि.वि.स. अध्ययन गर्ने दुई जना विद्यार्थीहरूका लागि एक-एक लाखका दरले गाउँपालिकाले छात्रवृत्ति प्रदान गरिनेछ।
३७. यस गाउँपालिकाअन्तर्गतका सामुदायिक विद्यालयबाट **SEE** मा उत्कृष्ट अंक प्राप्त गर्ने विद्यार्थीहरूमध्ये एक जना छात्र र एक जना छात्रालाई एक-एक थान ल्यापटप वितरण गरी पुरस्कृत गरिनेछ।
३८. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका प्रत्येक वडाका आधारभूत विद्यालयहरूबीच प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट नमूना विद्यालय निर्माण गर्नका लागि आगामी आर्थिक वर्षमा पनि बजेटको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ।
३९. प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास मन्त्रालयको समन्वय र सहयोगमा एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रमअन्तर्गत हाल लागू भएका विद्यालयहरूका अतिरिक्त अन्य सामुदायिक विद्यालयहरूमा पनि सञ्चालन गर्नका लागि प्रदेश सरकारसँग आवश्यक समन्वय गरिनेछ।
४०. सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत किशोरावस्थाका छात्राहरूलाई महिनावारीका समयमा आवश्यक पर्ने महिनावारी व्यवस्थापन सामग्री उपलब्ध गराई उनीहरूको स्वास्थ्यमा सुधार गरी सोही कारणबाट विद्यालय छाड्ने समस्या समाधान गर्न, गुणस्तरीय शिक्षाको प्रत्याभूति गर्न नेपाल सरकारले निःशुल्क रुपमा प्रदान गर्ने सेनिटरी प्याड वितरण प्रक्रियालाई सहज, सरल र प्रभावकारी बनाइनेछ।
४१. यस गाउँपालिकाभित्र सामुदायिक विद्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाउन कम्प्युटर नभएका विद्यालयहरूलाई क्रमशः कम्प्युटरको व्यवस्था गरिनुका साथै शिक्षकहरूलाई तालिम समेत दिइनेछ।
४२. गाउँपालिकाबासीहरूको स्वास्थ्य सेवालार्इ मध्यनजर गरी आ.व. ०७७/०७८ मा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत पाँच शैयाको अस्पताल निर्माण कार्यलाई समयमै सम्पन्न गर्नका लागि सम्बन्धित निकायसँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरिनेछ।
४३. यस गाउँपालिकामा रहेको ग्रामिण अस्पताल, स्वास्थ्य चौकी र सामुदायिक स्वास्थ्य संस्थाहरूमा स्वीकृत दरबन्दी बमोजिमका जनशक्ति र आवश्यक स्वास्थ्यजन्य उपकरणको व्यवस्थापन गरी त्यस्ता स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रदान गरिने प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा, मातृ तथा शिशु स्वास्थ्य सेवा लगायतका सेवालार्इ थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइनेछ। साथै बन्द रहेका सामुदायिक स्वास्थ्य इकाईहरूलाई पुनः सञ्चालनमा ल्याइनेछ।
४४. गाउँपालिकाले विगतका आर्थिक वर्षहरूमा सञ्चालन गरे भैं आगामी आर्थिक वर्षमा पनि आँखा रोग, स्त्री रोग, दन्त रोगहरूको निःशुल्क परीक्षण गर्नका लागि विशेषज्ञ सहितको सात वटै वडामा स्वास्थ्य शिबिर सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
४५. गाउँपालिकाले घरमा सुत्केरी हुने परम्परालाई शून्य (**Zero Home Delivery**) बनाउनका निमित्त गाउँपालिकाका कुनै पनि स्वास्थ्य संस्थामा प्रसूती गराउने क्रममा स्वास्थ्य संस्थासम्म ल्याउन तथा कुनै पनि किसिमको शारीरिक जटिलता देखिन गई अन्यत्र अस्पतालमा रिफर गर्नुपर्ने अवस्था सिर्जना भएको खण्डमा गाउँपालिकाले त्यस्ता सुत्केरी वा प्रसूतीलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराउनेछ। साथै सुत्केरी वा प्रसूती महिलाको ज्यान खतरा हुने अवस्थामा निःशुल्क हवाई उद्धार सेवाको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ।

४६. गाउँपालिकाले विगत वर्षदेखि मुटु रोग, क्यान्सर रोग, पार्किन्सस रोग अल्जायमर्स, हेड इन्जुरी, स्पाइनल इन्जुरी सिकल सेल, एनिमियाजस्ता कडा रोग लागेका दीर्घरोगीहरूको उपचारका लागि दिदै आएको सुविधालाई निरन्तरता दिन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
४७. यस गाउँपालिकाअन्तर्गत रहेका प्रत्येक वडामा एक स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण गर्ने नीति अनुरूप स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण हुन बाँकी रहेको वडाहरूमा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण गरिनेछ ।
४८. बालविवाह उन्मुलनका लागि विद्यालय लगायत सामाजिक संघ संस्थासँग सहकार्य गरिनेछ । घरेलु हिंसाबाट पीडित महिलाहरूको उद्धार गरी समाजमा पुर्नस्थापना गरिनेछ । साथै बालमैत्री स्थानीय तह घोषणाको कार्यक्रमलाई अगाडि बढाइनेछ ।
४९. महिला तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति एवम् युवाहरूको सशक्तीकरण, आयआर्जन तथा क्षमता विकासमा जोड दिइनेछ । साथै अतिविपन्न, सीमान्तकृत र अल्पसंख्यक महिलाहरूलाई विशेष प्राथमिकता दिई ग्रामीण महिलाहरूको सीप, क्षमता र दक्षता अभिवृद्धि गरी महिला उद्यमीको विकास गर्न ग्रामीण महिला स्वरोजगार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
५०. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि समुदायमा आधारित पुनःस्थापना सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । गाउँपालिकाका सात वटै वडामा दैनिक कृयाकलाप गर्न सहज बनाउनका लागि अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई आवश्यक सामाग्रीहरू उपलब्ध गराईनेछ ।
५१. गाउँपालिकाका सम्पूर्ण अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई सम्बन्धित वडामा शिविर सञ्चालन गरी सहज रूपमा अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण लगायतका अन्य सेवा प्रदान गरिनेछ ।
५२. यस गंगाजमुना गाउँपालिकामा स्थायी बसोबास गर्ने नागरिकहरूलाई रगतको अभाव हुन नदिन जिल्ला रेडक्रस सोसाइटी धादिङको समन्वयमा निःशुल्क रगत उपलब्धताको सुनिश्चिततालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५३. विश्वभर सामाजिक सेवा गर्दै आईरहेको स्काउट शिखालाई यस गाउँपालिकामा समेत कृयाशील बनाउन विद्यालयस्तरमा स्काउट गठन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ । युवा तथा खेलकुद क्षेत्रको विकासमा विशेष जोड दिइनेछ ।
५४. यस गाउँपालिकाभित्र स्थायी बसोबास गर्ने सम्पूर्ण दलित घरपरिवारहरूको निःशुल्क स्वास्थ्य वीमा गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
५५. गाउँपालिकाभित्रका विद्यालयलाई स्वर्ण महोत्सवका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू

संस्थागत विकास सेवा प्रवाह र सुशासन:

५६. गाउँपालिकाबाट सञ्चालन गरिने विकास निर्माणसम्बन्धी योजनाहरूमा प्रयोग हुने निर्माण सामाग्रीहरूको गुणस्तर सुनिश्चितताको साथै विकासको दिगोपनाका लागि गाउँपालिका र वडास्तरमा अनुगमन तथा मुल्याङ्कन कार्यलाई प्रभावकारी र व्यवस्थित रूपमा अगाडि बढाइनेछ ।
५७. गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र रहेका ऐलानी, पर्ती जग्गा तथा सार्वजनिक जग्गा र सम्पदाहरूको संरक्षण गरी त्यस्ता जग्गा तथा सम्पदाहरूको अभिलेखलाई व्यवस्थितगर्न एक कार्यदल बनाई अध्ययन प्रतिवेदनअनुसार व्यवस्थित बनाइनेछ ।
५८. गाउँपालिकाबाट प्रावह गरिने सेवालालाई व्यवस्थित र भरपर्दो बनाउन गाउँपालिका अध्यक्षसँग प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसँग अन्य कर्मचारीहरूले कार्यसम्पादन सम्झौता गरी कार्यसम्पादनलाई सेवाग्राहीमैत्री बनाइनेछ ।
५९. आगामी वर्षका लागि स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमको व्यवस्थित र प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी सीमित स्रोत र साधनको अधिकतम उपयोगमार्फत अधिकतम लाभ प्राप्त गर्नका लागि खरिद योजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।

६०. स्वीकृत वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिबाट कार्यान्वयन गराउँदा तोकिएको समयमै गुणस्तर र उत्तम कार्य गर्ने उपभोक्ता समितिलाई पुरस्कृत तथा सम्मान गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
६१. गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, अन्तर्गतका शाखा तथा वडा कार्यालयबाट गरिने विकास निर्माण, सेवा प्रवाह लगायतका सम्पूर्ण गतिविधिहरुलाई पारदर्शी बनाईसुशासन प्रवर्द्धन गर्न सार्वजनिक सुनुवाई, स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन, लैंगिक समावेशीकरण परीक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
६२. कर्मचारीहरुको मनोबल उच्च बनाउन, कार्य प्रति लगाव बढाउन, कर्मचारीहरुबीच कार्य सम्पादनमा प्रतिस्पर्धी बनाउन र प्रेरित गर्नका लागि गाउँपालिका तथा सामुदायिक विद्यालयमा उत्कृष्ट कार्य सम्पादन गर्ने कर्मचारी तथा शिक्षकहरुलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
६३. गाउँपालिकाले सम्पादन गर्ने विकास निर्माण लगायत दैनिक गतिविधिहरुमा आम गाउँपालिकावासीहरुलाई सुसूचित गर्न र सूचना तथा जानकारीमा नागरिकहरुको छिटो, छरितो तवरले पहुँच पुर्याउनका लागि गाउँपालिकाको वेबसाईट, मोबाइल एप्स (Mobile Apps) तथा सामाजिक सञ्जालबाट प्रकाशन गर्ने सूचना तथा जानकारीलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
६४. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४७ बमोजिम न्यायिक समितिको अधिकारक्षेत्रभित्र पर्ने कार्यहरुलाई सामाजिक न्यायिक तवरले सम्पादन गर्न मेलमिलाप पद्धतिलाई आबद्ध गरी इजलास कक्षलाई व्यवस्थित बनाइनेछ ।
६५. गाउँपालिकाको कार्यबोझ, राजश्व क्षमता, खर्चको आकार, स्थानीय आवश्यकता र विशिष्टता समेतलाई ध्यानमा राखी संगठन तथा व्यवस्थापन (Organization and Management) सर्वेक्षण गरी सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
६६. विगत वर्षहरुदेखि जिम्मेवारी सदैँ आएका पेशकी बेरुजुलगायत अन्य बेरुजुहरुको अद्यावधिक अभिलेखीकरण गरी बेरुजु फछ्यौटसम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित तथा प्रभावकारी बनाइने छ ।
६७. विगत वर्षदेखि सञ्चालित सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणालीलाई व्यवस्थित बनाई छुट भएका घटनाहरुलाई समेट्दै लगिनेछ ।
६८. यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने आम नागरिकहरुको शान्ति सुरक्षालाई मध्यनजर गरी संघ, प्रदेश सरकार लगायत अन्य सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी प्रत्येक वडामा एक-एक वटा प्रहरी पोष्टको स्थापनाको व्यवस्थाका लागि संघीय सरकारसँग अनुरोध गरिनेछ ।
६९. यस गाउँपालिकाभित्र बसोबास गर्ने नागरिकहरुको बुढीगण्डकी डुवान क्षेत्रभित्र पर्ने जग्गा तथा बसोबास स्थलको अधिकरण गर्दा प्राप्त मुआब्जा लगायत अन्य सुविधाहरुका लागि सम्बन्धित निकायसँग समन्वय र सहजीकरण गरिनेछ ।
७०. यस गंगाजमुना गाउँपालिकाभित्र गाउँपालिकावासीहरुमा सूचना तथा सञ्चारको पहुँचमा व्यवस्थित गर्न सम्बन्धित निकायमा आवश्यक पहल तथा समन्वय गरिनेछ ।
७१. गाउँपालिकालाई प्राप्त हुने राजश्वलाई थप व्यवस्थित, प्रविधिमैत्री, छिटो, आवश्यकता अनुसार रिपोर्ट हेर्न मिल्ने र समयसापेक्ष बनाउन सम्पत्ति, भूमि, व्यवसाय तथा नगदी नसिदलाई E-Billing मार्फत कार्यान्वयनमा ल्याइने प्रक्रियालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७२. डिजिटल सोधपुछ कक्ष, डिजिटल सूचना पार्टी, डिजिटल नागरिक बडापत्रको व्यवस्थापन गरिनेछ । सेवाग्राहीहरुको बाक्लो उपस्थित हुने कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थानहरु (गाउँपालिका, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी) मा निशुल्क इन्टरनेट सेवाको क्रमश विस्तार गर्दै लगिनेछ ।
७३. गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र धुम्रपान तथा मदिराजन्य पदार्थ सेवनलाई निरुत्साहित गरिनेछ
- गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु

वातावरण तथा विपद ब्यबस्थापन:

७४. कोभिड-१९ लगायत अन्य महामारी र विपद् प्रकोपको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि गाउँपालिकाले आगामी आर्थिक वर्षमा **विपद् तथा प्रकोप व्यवस्थापन कोष**मा आवश्यक रकम व्यवस्था मिलाइनेछ ।
७५. गाउँपालिकाका सात वटै वडाहरूमा व्यक्तिगत तथा पूर्ण सरसफाई कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
७६. २०७२ सालमा गएको महाविनाशकारी भुकम्प तथा प्राकृतिक प्रकोपबाट पूर्ण क्षति भएका घरहरूको लाभग्राही सूचीमा नपरेका र गाउँपालिकाबाहेक अन्य स्थानमा बसोबास व्यवस्था नभएका घरहरू पहिचान गरी निर्माण गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
७७. गंगाजमुना गाउँपालिकाबासीलाई सुरक्षित रूपमा बसोबास गर्ने व्यवस्था मिलाउन सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी एकीकृत बस्ती विकासको अवधारणालाई अगाडि बढाइनेछ ।
७८. वृक्षरोपणलाई विशेष जोड दिई भूक्षय, तटबन्धन तथा वातावरण संरक्षणमा ध्यान दिइनेछ । विकास निर्माणमा पर्यावरणलाई प्रतिकूल नहुने गरी कार्य सञ्चालन गरिनेछ ।
७९. गाउँपालिकाको बजारक्षेत्रका घरहरूबाट निस्कने फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि फोहरलाई कुहिने र नकुहिने फोहरमा वर्गीकरण गरी घर मै व्यवस्थापन गर्न आवश्यक सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै सार्वजनिक तथा बजारक्षेत्रमा फोहरमैलाको उचित व्यवस्थापनका लागि गाउँपालिकास्तरबाट ल्याण्डफिल्ड साइटको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू,

मैले प्रस्तुत गरेको नीति तथा कार्यक्रमबाट गाउँपालिकावासीका आधारभूत आवश्यकताहरू परिपूर्ति भई जीवनस्तरमा गुणात्मक सुधार हुँदै जाने, गाउँपालिकामा उपलब्ध स्रोत साधनको उच्चतम उपयोगबाट गाउँपालिकावासीको आर्थिक उन्नतिमा टेवा पुग्ने र वञ्चितकरण र वहिस्करणमा परेका वर्ग, क्षेत्र तथा समुदायहरूको विकासमा मूलप्रवाहीकरण भई समावेशिताको प्रवर्द्धनमार्फत स्थानीय लोकतन्त्र सबलीकरण हुने विश्वास लिएकोछु ।

अन्त्यमा,

माथि उल्लेखित नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न गाउँपालिका, वडाहरू र सम्पूर्ण गंगाजमुनाबासी दाजुभाई दिदीबहिनीहरूको योगदान र सहयोग हुने विश्वास लिएकोछु ।

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा मार्गनिर्देशन गर्नुहुने उपाध्यक्षज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, विषयगत समितिका संयोजकज्यूहरू, वडा अध्यक्षज्यूहरू, सभाका सदस्यहरू राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, नागरिक समाज, बुद्धिजीवी, सञ्चार जगत तथा सम्पूर्ण गाउँपालिकावासीहरूलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दै आभार प्रकट गर्दछु ।

धन्यवाद ।

सम्बत् २०७९ आषाढ १० शुक्रवार

प्रस्तुतकर्ता
भक्तवहादुर लामा
अध्यक्ष
गंगाजमुना गाउँपालिका

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू,

मैले प्रस्तुत गरेको आ.व. २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रममाथि छलफलकामा भाग लिन सभा समक्ष अनुरोध गर्दछु । समय ३० मिनेट

प्रस्तावक

आज मिति २०७९ आषाढ १० गते अध्यक्षज्यूबाट प्रस्तुत गर्नु भएको आ.व. २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम स्वीकृतिका लागि सभा समक्ष प्रस्ताव प्रस्तुत गर्दछु ।

वलवहादुर तामाङ

वडा अध्यक्ष

समर्थक

आज मिति २०७९ आषाढ १० गते वडा अध्यक्ष वलबहादुर तामाङले स्वीकृतिका लागि प्रस्ताव गर्नु भएको आ.व. २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रमलाई समर्थन गर्दछु।

कुमार बहादुर अधिकारी
वडा अध्यक्ष